

Saruna par rakstītiem burtiem

Pirmsskolā un sākumskolā izmantojami 1997.gadā apstiprinātie un līdz šim lietotie Dz. Paegles un V.Villeraša burtu paraugi. Lai nostiprinātu vienotu izpratni par rakstītmācīšanu pirmsskolā, Valsts izglītības satura centrs (turpmāk – centrs) 2011.gada 30.jūnijā organizēja diskusiju par burtu rakstības metodiku pirmsskolā un sākumskolā.

Centrs uz sarunu aicināja Latvijas augstskolu pārstāvjus, kuru docētie kursi saistīti ar lasīt un rakstīt mācīšanas metodiku pirmsskolā un sākumskolā, pilotprojekta „Integrētās mācību programmas sešgadīgiem bērniem ieviešana (aprobācija)” ekspertus un izdevniecību pārstāvjus.

. Sarunā piedalījās profesore Z.Anspoka (RPIVA), profesore R.Kaņepēja (LU, pirmsskolas skolotāju asociācija), R.Purmale (RPIVA, RPII „Madariņa” vadītāja), profesors V.Villerašs (VMA, vairāku burtu paraugu autors), „Integrētās mācību programmas sešgadīgiem bērniem” aprobācijas eksperte un psiholoģe I.Tunne (LU), apgāda „Zvaigzne ABC”, izdevniecību „RaKa”, „Lielvārds” un „Retorika A” pārstāvji.

Lai īstenotu Ministru kabineta 2010.gada 3.augusta noteikumos Nr.709 „Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām” psihiskās attīstības jomā definētos pirmsskolas izglītības satura apguves plānotos rezultātus, ievērojot bērna individuālās attīstības likumsakarības un vajadzības, centrs ieteica sešgadīgu bērnu rakstītmācīšanā izmantot [Dz.Paegles un V.Villeraša 1997.gadā izstrādāto rakstīto burtu paraugu](#), bet bez savienotājsvītrām. (links uz met.mat.). Diskusijā profesore Z.Anspoka akcentēja sešgadīgu bērnu lasītmācīšanas un rakstītmācīšanas apguves vienotību veseluma pieejas kontekstā. Psiholoģe I.Tunne pastāstīja par „Integrētās mācību programmas sešgadīgiem bērniem” aprobācijas rezultātiem rakstīšanas un lasīšanas apguves aspektā, kas kopumā ir pozitīvi. Runājot par burtu rakstību, profesors V.Villerašs ieteica veidot pavisam jaunus, vienkāršākas formas burtu paraugus. Profesore R.Kaņepēja norādīja uz nepieciešamību veidot vienādus, precīzus burtu paraugus visos mācību līdzekļos un metodiskajos ieteikumos.

Sarunas gaitā radās šādi secinājumi:

- sešgadīgiem bērniem lasīt un rakstīt jā māca, izmantojot veseluma pieeju, kas atbilst viņu attīstības posmam un sekmē jēgpilnu jauno zināšanu un prasmju apguvi;
- lasīt un rakstīt mācīšanas procesā, nodrošinot bērniem pozitīvu emocionālu pārdzīvojumu, jāveido uz bērnu iepriekšējo pieredzi balstītas asociācijas par jauno burtu;
- sekmīgai rakstītprasmes apguvei nepieciešama mērķtiecīga piecādīgo bērnu fonemātiskās dzirdes un rokas sīkās muskulatūras attīstīšana, rotaļdarbībā apgūstot burtu elementu rakstību;
- centra ieteiktais rakstīto burtu paraugs ir piemērots sešgadīgo bērnu rakstītmācīšanai;
- izvēloties jaunus mācību līdzekļus pirmsskolai, izglītības iestādēm ieteicams izmantot mācību materiālus, kuri veidoti, izmantojot centra piedāvāto rakstīto burtu paraugu (Dz.Paegles un V.Villeruša 1997.gadā izstrādāto rakstīto burtu paraugu bez savienotājsvītēm);
- veidojot jaunus mācību līdzekļus sākumskolai, izdevniecībām ieteicams izmantot centra piedāvāto rakstīto burtu paraugu (Dz.Paegles un V.Villeruša 1997.gadā izstrādāto rakstīto burtu paraugu bez savienotājsvītēm);
- sākumskolā rakstītmācīšanas procesā veiksmīgi izmantojami esošie mācību līdzekļi.